

Koniec z byle czym w szkolnych stołówkach i sklepikach

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: środa, 25, luty 2026 08:47

Tomasz Smaś

Odśłony: 844

16 lutego 2026 r. Minister Zdrowia podpisała nowe rozporządzenie regulujące zasady sprzedaży żywności w szkołach i przedszkolach, określane potocznie jako „rozporządzenie sklepikowe”. Nowe przepisy zaczną obowiązywać 1 września 2026 r., zastępując regulację z 2016 roku. Celem zmian jest wzmocnienie ochrony zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie dostępu do produktów o niskiej wartości odżywczej oraz promowanie trwałych, zdrowych nawyków żywieniowych.

Dzieci i młodzież to grupa szczególnie wrażliwa na skutki niewłaściwego żywienia. Sposób odżywiania wpływa nie tylko na kondycję fizyczną, ale także na koncentrację, samopoczucie i zdolność uczenia się. Nawyki kształtowane w wieku przedszkolnym i szkolnym w dużej mierze determinują zdrowie w dorosłości. Ponieważ placówki oświatowe są miejscem, w którym młodzi ludzie spędzają znaczną część dnia, środowisko szkolne odgrywa kluczową rolę w budowaniu prawidłowych wyborów żywieniowych.

Roślinny obiad i mniej cukru w stołówkach

Nowe przepisy wprowadzają konkretne wymagania dotyczące komponowania jadłospisów. Co najmniej raz w tygodniu w stołówce ma być serwowany w pełni roślinny obiad oparty na nasionach roślin strączkowych. Minimum dwa razy w tygodniu zupy powinny być przygotowywane na wywarach warzywnych. Podkreślono także znaczenie produktów pełnoziarnistych, sezonowych i lokalnych.

Zmiany obejmują również ograniczenie ilości cukrów dodawanych do napojów przygotowywanych na miejscu oraz wyraźne wskazanie, że to woda powinna być napojem pierwszego wyboru. Dopuszczono możliwość zastępowania produktów mlecznych ich roślinnymi odpowiednikami, wzbogaconymi m.in. w wapń i witaminę B12.

Uwzględniono także potrzeby dzieci pozostających na dietach roślinnych. W dni, w których podawane są posiłki mięsne lub rybne, szkoły będą zobowiązane zapewnić alternatywną potrawę roślinną bez składników odzwierzęcych.

Zamknięty katalog produktów w sklepikach

Rozporządzenie wprowadza zamknięty katalog produktów dopuszczonych do sprzedaży w sklepikach szkolnych oraz automatach vendingowych. Wśród nich znalazły się m.in. pieczywo, kanapki, sałatki, mleko i jego roślinne alternatywy, produkty zbożowe, warzywa i owoce, orzechy i nasiona bez dodatku cukru i soli, soki bez dodatku cukrów, naturalna woda, a także gorzka czekolada o wysokiej zawartości kakao.

Usunięto kategorię „inne”, która wcześniej umożliwiała sprzedaż produktów o niższej wartości odżywczej. Obniżono również dopuszczalną zawartość cukru w napojach przygotowywanych na miejscu. W katalogu uwzględniono produkty bezglutenowe i bezlaktozowe, odpowiadając na potrzeby dzieci na dietach eliminacyjnych.

Ostatecznie zrezygnowano z planowanego zakazu sprzedaży kawy. Decyzję tę uzasadniono uwagami zgłoszonymi w trakcie konsultacji oraz opiniami ekspertów, zwłaszcza w kontekście szkół ponadpodstawowych.

Wsparcie dla szkół i przedszkoli

Koniec z byle czym w szkolnych stołówkach i sklepikach

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: środa, 25, luty 2026 08:47

Tomasz Smaś

Odsłony: 844

Wdrożeniu przepisów towarzyszyć ma szerokie wsparcie merytoryczne. Przygotowywana jest baza narzędzi, publikacji i materiałów edukacyjnych dla osób odpowiedzialnych za żywienie zbiorowe. Dostępne są e-booki z gotowymi jadłospisami, propozycje zbilansowanych obiadów, przewodniki po dietach roślinnych oraz materiały filmowe z warsztatów kulinarnych. Funkcjonuje także skrzynka kontaktowa umożliwiająca uzyskanie interpretacji przepisów.

Zdrowie publiczne w perspektywie

Nowe regulacje wpisują się w szerszą strategię ograniczania nadwagi i otyłości wśród dzieci oraz zmniejszania ryzyka chorób przewlekłych w dorosłym życiu. Ograniczenie ekspozycji na nadmiar cukru, soli i tłuszczu, zwiększenie udziału warzyw, owoców i roślin strączkowych, a także promocja diety planetarnej mają sprawić, że zdrowy wybór stanie się dla uczniów wyborem naturalnym.

Zmiany w szkolnych sklepikach i stołówkach nie są jedynie korektą listy produktów. To próba stworzenia środowiska, które sprzyja zdrowiu i odpowiedzialnym decyzjom żywieniowym. Od września 2026 roku szkolna codzienność ma stać się przestrzenią, w której profilaktyka zdrowotna zaczyna się od talerza i półki w sklepiku.

Źródło: MZ